

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

12 Processus contra haereticos, quomodo sit formandus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

- 11 Episcopus ¶ pari modo quo inquisitor causas ad officium inquisitionis spectantes cognoscere potest, quia ipse est inquisitor ordinarius, *cap. per hoc, & cap. ut inquisitionis, de heret. in 6.* Simanca *de cath. instit. tit. 25. num. 2.* Pegna *comm. 50. quest. 1. in 3. par. direct.* & *Cast. de just. heret. punir. lib. 1. cap. 5.* Possuntque communiter, vel divisim procedere, & est inter ipsos locus præventioni in processu formando, ita quod eorum quilibet potest citare, arrestare, capi facere, ac tutò custodire, mancipare, ponendo etiam in compedibus, vel manicis ferreis, si ei visum fuerit expedire. *clém. 1. §. propter quod, & ibi gloss. in ver. contra eos, de heret.* Potest etiam Ordinarius eodem modo, quo Inquisitor, publicare edicta contra hæreticos, & super libris prohibitis, super quibus ab Inquisitore impediri non potest, quò minus illa publicare valeat. Catalogos quoque librorum, ac libros prohibitos recipere potest, quia sacrum concilium Tridentinum de Episcopis multum confidit, *ut in decret. de edit. & usu sacr. librorum, sess. 4. & in Ind. lib. prohib. in reg. 4. 9 & 10.* Collectos autem libros prohibitos Ordinarius Inquisitori consignari facere tenetur, & ita in generali congreg. Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis sub die 13. Martii anni 1602. fuit Romæ decisum.
- 12 In processu ¶ formando contra hæreticos, credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum, & contra infamatos de hæresi, vel suspectos Ordinarius, vel Inquisitor habita denunciatione, vel ex officio statim debet capere informationes, testes examinando, cū interventu duarum personarum, quæ sint personæ religiosæ; vel clerici, & in eorum defectu duo viri laici

gravesadè quod quinque personæ intervenire debent, videlicet Ordinarius, seu Inquisitor, sancti officii secretarius, seu notarius, reus, & aliæ prædictæ duæ personæ, *cap. ut officium. §. 1. & §. verum, de heret. in 6.* Archid. *in cap. accusatus §. saned. tit. & lib.* Direct. *inquis. 3. par. cap. de form. exa. test. & cap. quot. persona, &c. & ibi Pegna. commen. 17. & commen. 20.* Et in hoc crimine cessat omnis quæstio, an in causa criminali testes ad perhibendum testimonium veritatis sint cogendi, quia omnes cogi possunt, Archid. *in cap. ut officium, §. verum quia, n. 8. & 9. de heret. & post alios Pegna super Direct. Inquis. schol. 139 §. quantum ad primam par. 3. lib. 3.* Ubi autem Episcopus, vel Inquisitor non possint commodè illas duas personas in toto examine testis, vel deici habere, erit in fine examinis coram duobus testibus depositio reo legenda; & si perstiterit in depositione, sufficere scribere in actis, quomodo, in præsentia talium fuit sibi depositio lecta, & perseveravit; & quòd deinde testes se subscribant, ut per eundem Pegnam *comm. 19 sub rubr. quot. per. es. debe. in fin.* Sumptis informationibus, regulariter debet reus ad comparandum coram iudice informato ad certam diem citari mandari. Simanca *de cath. instit. tit. 44. num. 12.* Pegna *comment 33. 3. par. direct. nu. 131.* Si verò latitat, & non comparet, tunc expressa causa in citatione, est citandus. Pegna *ubi supra comment. 33.* Si verò est contumax, vel abest, per afflictionem copiarum valvis ecclesiarum cathedralis, vel parochialis illius terræ, vel loci, in quibus communiter degebat, Pegna *ead. 3. part. direct. commen. 34. & 35.* Sed, si reus est de gravi crimine hæresis, & de

de fuga suspectus, tunc omnibus citationibus omiſſis debet prius personaliter capi, & carceri, Simanc. tit. 44. num. 12. & Pegna. comment. 17. in 3. par. direct. num. 73. & ibidem, comment. 3. num. 131.

13 Gravitas criminis hæresis consideratur secundum qualitatem informationum, & errorem in intellectu, ac pertinaciam inquisiti: & proprie hæresis est circa ea, quæ sunt fidei, vel directe, & principaliter, ut sunt articuli: vel secundario, ut sunt dogmata quæ opponuntur dogmatibus fidei, S. Tho. post. August. in 2. 2. quæst. 11. art. 2. & 24. quæst. 1. cap. 1. & negantes articulos fidei, vel dogmata contraria tenentes, sunt suspecti de violenta.

14 Suspicionum autem species hoc casu sunt tres: aut quis est suspectus de levi, aut de vehementi, vel de maxima, seu violenta, Direct. Inquisit. par. 2. quæst. 55. num. 8. Levis suspicio ea est, quæ provenit ex signis exterioribus operum, aut verborum, ex quibus capitur conjectura, qua concludi potest, non quidem frequenter, sed raro, seu casu, quod talia faciens, vel dicens hæreticus sit: quod deducitur levi consequentia contra frequenter pejerantem, vel blasphemantem, quasi non bene credat. arg. text. in cap. accusatus, in princip. de hæret. in 6. & Pegna. Direct. Inquisit. com. 80.

15 In levi suspicione maxime attendenda est qualitas personarum, quoniam ex levibus suspicionibus probabilibus adversus viles, & improbos procedi potest, ut intelligatur, quid sentiant de fide: sed contra probos, & honestos non ita, de facili procedi debet, ut admonet Simanc. de cath. institut. tit. 50. numer. 28. & seq. quem sequitur Pegna. in Direct. Inquisit.

part. 2. dict. comment. 80. ver. & ubi quis. Casu autem, quo videatur contra probos, honestos, & nobiles procedendum, & sint de levi suspecti, ad abjurandum de levi non sunt condemnandi: sed purgatio canonica illis est injungenda, ut cap. inter sollicitudines. cap. cum dilectus c. de testibus. & tot. tit. de purg. can. & Eymmer. in Direct. Inquisit. quæst. 46. num. 9.

16 Quam purgationem etiam ab ignobilibus, honestis tamen personis, & personis vicinis, & honestas offerentibus puto esse recipiendam: cum hoc remedio purgationis nocens infamia, innocentia canonicè detecta, deleatur. Host. in sum. de purgat. canon. numer. 1 & Diaz. in pract. crimin. cap. mihi, 150. incipien. in priscis, num. 7. Pro levi tamen suspicione contra personas graves non ita de facili est procedendum, ut post Simanc. de cath. instit. tit. 50. numer. 28. & seq. admonet. Pegna. super Direct. Inquisit. par. 2. comment. 80. ver. quantum ad hunc.

17 Dicitur autem canonica purgatio, quæ regulis ecclesiastici juris est contentanea, & est ostensio innocentiae de crimine objecto. Pegna in comment. 14. super Direct. Inquisit. par. 2. quæ est duplex. una per iurandum, & altera per venerabilis sacramenti Eucharistiæ assumptionem, ut per Mart. del Rio. de mal. par. 1. lib. 4. c. 4. q. 3. in princip. quæ per iurandum fit pluribus de causis, etiam circa crimen hæresis, aut illius suspicionem.

18 Primum, pro purgatione suspicionis hæresis comparet personaliter ipse purgandus, cum suis computgatoribus, & ponens manus super librum Evangeliorum genibus flexis sic dicit. Ego juro super ista